

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoCsp/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123214172
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:6123214172.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému v 1. rade: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX C., D., E. XXX, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, žalovanej v 2. rade: F. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom XX H. I., J. J., K. XX L., Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, zastúpená: Advokátska kancelária Jakubčová a partneri, s. r. o., so sídlom Rajska 7687/7, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 046 594, o zaplatenie 11 563,73 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti III. výroku uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 10Csp/38/2023 – 165 zo dňa 05. 09. 2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 10Csp/38/2023 – 165 zo dňa 05. 09. 2023 v napadutej časti III. výroku potvrdzuje.
- II. Žalovaná v 2. rade má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil (I. výrok), žalovanému v 1. rade nepriznal proti žalobcovi náhradu trov konania (II. výrok), žalovanej v 2. rade proti žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok) a žalobcovi vrátil súdny poplatok 346,50 eura prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. do 30 dní odo dňa doručenia odpisu tohto právoplatného uznesenia (IV. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 9 ods. 1, § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 37, § 37e ods. 1, § 48 ods. 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „ZMPSP“), § 11 ods. 1 veta druhá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a v časti trov konania s poukazom na § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na upomínacom súde žiadal, aby súd rozhodol, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 11 563,73 eura s príslušenstvom a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 418,29 eura titulom zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ uzavretej dňa 20. 09. 2013, ktorú so žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi uzavrela G. M. N., I. ako veriteľ, pričom pohľadávku nadobudol postúpením na základe zmluvy o postúpení uzavretej medzi ním a veriteľom ako postupcom dňa 13. 11. 2020.

V priebehu konania prvoinstančný súd zistil, že žalovaní v 1. a 2. rade nemajú bydlisko v Slovenskej republike, ale v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, ktoré tam mali už v čase začatia konania. Žalovaný v 1. rade na výzvu súdu uviedol, že prechodné bydlisko má na adrese XXX C., D., E. XXX, a to, že žije v Spojenom kráľovstve, potvrdila aj žalovaná v 2. rade, hoci nevedela uviesť jeho

presnú adresu. Žalovaná v 2. rade na výzvu súdu uviedla, že bydlisko na území Spojeného kráľovstva má od roku 2011 a v čase podpisu zmluvy sa nenachádzala na území Slovenskej republiky. Hoci v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 20. 09. 2013, žiadosti o zmenu zmluvných podmienok zo dňa 12. 12. 2013 a dodatku k zmluve zo dňa 16. 12. 2013 bolo uvedené, že žalovaní v 1. a 2. rade majú trvalý pobyt v Slovenskej republike a žalovaná v 2. rade tu mala uvedenú aj korešpondenčnú adresu, oboch pri podpise zmluvy zastupovala E. B. na základe splnomocnení zo dňa 12. 09. 2013, ktoré jej žalovaní v 1. a 2. rade udelili v D., kde aj bola overená pravosť ich podpisov a rovnako tam bola overená aj pravosť podpisu žalovaného v 1. rade na žiadosti o zmenu splátok zo dňa 10. 12. 2013. Žalobca na výzvu súdu uviedol, že so žalovanými nemá uzavretú dohodu o založení právomoci slovenského súdu, resp. nemá o nej vedomosť, pričom aj žalovaná v 2. rade uviedla, že takáto dohoda nebola uzavretá. Na základe vyššie uvedeného mal súd prvej inštancie preukázané, že hoci sú žalovaní slovenskí štátni príslušníci, majú bydlisko na území iného štátu, a to Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, ktoré nie je členským štátom Európskej únie a teda ide o občianskoprávnu vec s cudzím prvkom, a preto súd v prvom rade skúmal, či má právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Právomoc slovenského súdu v prejednávanej veci by bola daná podľa § 37 ZMPSP v spojení s § 48 ods. 2 ZMPSP, ak by mali žalovaní na území Slovenskej republiky bydlisko v čase začatia konania alebo si právomoc slovenského súdu dohodli podľa § 37e ods. 1 ZMPSP. Z vykonaného šetrenia však vyplýva, že žalovaní v čase začatia konania nemali bydlisko na Slovensku, hoci tu mali evidovaný trvalý pobyt, ktorý však vyjadruje iba registrovaný právny stav bez ohľadu na to, či sa osoba v mieste trvalého bydliska skutočne aj reálne zdržiava. Na účely zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom preto pojem trvalý pobyt nie je možné považovať za pojem totožný s bydliskom (viď napr. uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/37/2017 zo dňa 22. 08. 2018). V konaní takisto nebolo preukázané, že by sa strany dohodli na právomoci slovenského súdu. Keďže slovenský súd nemá právomoc na prejednanie veci, nie sú splnené podmienky, za ktorých môže súd konať podľa § 161 ods. 1 CSP, a preto súd konanie podľa § 9 ods. 1 CSP zastavil.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP. Tým, že žalobca zažaloval žalovaných v 1. a 2. rade na súde, ktorý nemá právomoc konať, zavinil zastavenie konania, a preto súd podľa § 256 ods. 1 CSP priznal žalovanej v 2. rade náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto uznesenia a pretože žalovanému v 1. rade žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu proti žalobcovi nepriznal.

Žalobca zo žaloby zaplatil súdny poplatok vo výške 346,50 eura a pretože súd konanie zastavil pre nedostatok právomoci, rozhodol podľa § 11 ods. 1 veta druhá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov aj o vrátení zaplateného súdneho poplatku prostredníctvom prevádzkovateľa systému do 30 dní od doručenia odpisu tohto právoplatného uznesenia.

4. Proti tomuto uzneseniu v časti jeho III. výroku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a navrhol, aby odvolací súd vydané uznesenie v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žiadnej zo strán sporu neprizná nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Uviedol, že zastavenie konania nemožno pričítať na ťarchu žiadnej zo strán sporu. Súd konanie zastavil pre nedostatok právomoci, nakoľko počas konania zistil, že žalovaní v 1. a 2. rade majú bydlisko mimo územia Slovenskej republiky. Práve v takomto prípade je podľa názoru žalobcu nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 257 CSP upravujúce výnimočnú situáciu nepriznania trov konania žiadnej zo strán z dôvodov hodných osobitného zreteľa, keďže žalobca nemal a ani objektívne nemohol mať vedomosť o skutočnosti, že žalovaní už v čase podania žaloby nemali bydlisko na území Slovenskej republiky – a teda zastavenie konania nezavinil.

Podľa názoru žalobcu je nevyhnutné zohľadniť skutočnosť, že žalobca evidoval voči žalovaným peňažnú pohľadávku a aby nedošlo k jej premlčaniu, túto si uplatnil podaním žaloby na príslušnom súde. Skutočnosť, že bydlisko žalovaných bolo v tom čase iné, ako to, ktoré žalobca označil ako ich bydlisko v podanej žalobe, vyplynulo až v rámci súdneho konania, keď sa súd pokúšal doručiť žalobu s prílohami žalovaným, pričom vo vzťahu k žalovanej v 2. rade (ktorej súd priznal trovy konania voči žalobcovi), žalobca použil na jej označenie práve tú adresu, ktorú uviedla v úverovej zmluve. Za daných

okolností nemôže byť na ľarchu žalobcu (v podobe uloženia povinnosti úhrady trov žalovanej v 2. rade žalobcom) to, že využil svoje ústavné právo na súdnu ochranu, keď si svoju pohľadávku uplatnil voči žalovaným na súde, pričom použil jemu dostupné údaje. Záver prvoinštančného súdu, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko v tomto prípade je zrejmé, že žalobca vychádzal z jemu dostupných informácií a nemal vedomosť o inom bydlisku žalovaných ako o tom, ktoré uviedol v podanej žalobe. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5CoCsp/48/2022 zo dňa 16. 03. 2023: „...Z podstaty doručovania tak vyplýva pre účastníkov zmluvného vzťahu povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté...“

Žalobca na podporu svojho tvrdenia o potrebe aplikácie § 257 CSP na prejednávany prípad poukázal na to, že dôvody hodné osobitného zreteľa možno zhrnúť nasledovne: neprimeraná tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitnosť prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobné pomery strany sporu a nízky príjem. Na základe uvedeného je podľa názoru žalobcu nutné právne uzavrieť, že bolo splnených viacero zo zákonných podmienok pre postup podľa § 257 CSP. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 M Cdo 4/2010 zo dňa 14. 09. 2011, v zmysle ktorého: „K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov (napríklad pre nezaplatenie súdneho poplatku, pre nedostatok podmienok konania, z dôvodu späťvzatia návrhu alebo žaloby a pod.). Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené...“ Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že pri zastavení konania môže nastať situácia, kedy žiadna zo strán zastavenie konania procesne nespôsobilá a v takomto prípade teda nemožno nárok na náhradu trov konania priznať žiadnej zo strán.

5. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti III. výroku ako vecne správne potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázala na to, že prvoinštančný súd zisťoval adresy žalovaných, najmä žalovaného, nakoľko sa mu pokúšal doručovať listiny, avšak neúspešne. Okresný súd Nitra vo výzve zo dňa 05. 06. 2023 oznámil žalobcovi, že žalovaný má bydlisko v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, a to už v čase začatia tohto konania, ktoré nie je členským štátom Európskej únie, a preto ho vyzval, aby mu v lehote 10 dní oznámil, či sa so žalovanými pre tento prípad dohodli na založení právomoci slovenského súdu. Z uvedeného postupu súdu malo byť žalobcovi už v tomto momente zrejmé, že slovenský súd skúma svoju právomoc v tomto konaní, a že existuje dôvodná obava zastavenia konania z dôvodu absencie právomoci slovenského súdu. Následne Okresný súd Nitra výzvou zo dňa 04. 07. 2023 vyzval žalobcu, aby sa vyjadril, či namieta tvrdenia žalovaných, že majú bydlisko v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, resp., či má vedomosť, že ho tam mali už v čase začatia konania. Žalobca na predmetnú výzvu reagoval, že v čase začatia konania nemal vedomosť o tom, že žalovaní majú bydlisko v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, a že disponuje údajmi o mieste trvalého pobytu žalovaných tak, ako to uviedol v návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 13. 01. 2023. Žalobca zároveň trval na podanej žalobe a navrhol, aby konajúci súd žalobe vyhovel.

Žalovaná v 2. rade v tejto súvislosti zároveň uviedla, že si žalobca vo svojom odvolaní zamieňa pojmy trvalý pobyt a bydlisko. Trvalý pobyt je miesto stáleho bydliska na území Slovenskej republiky. Za bydlisko sa nepovažuje miesto, kde je osoba nahlásená na trvalý pobyt, ale ide o miesto, kde sa osoba reálne zdržiava s úmyslom zdržiavať sa tam trvalo. Žalovaní síce sú slovenskí štátni príslušníci, avšak majú bydlisko na území iného štátu (Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska), ktorý nie je členským štátom Európskej únie, a teda ide o občianskoprávnu vec s cudzím prvkom, v ktorej nemá slovenský súd právomoc.

Žalobca si bol vedomý tohto právneho stavu (o čom svedčí aj fakt, že proti ostatným výrokom uznesenia nepodal odvolanie), a preto mal a mohol predpokladať, že vzhľadom na jeho procesné postavenie bude

v tomto prípade zviazaný na náhradu trov. Pokiaľ by súd nerozhodol o povinnosti zviazať žalobcu na náhradu trov žalovanej, tak by žalovaná musela znášať bez právneho dôvodu trovy, ktoré jej vznikli nie vlastným pričinením, čo by znamenalo porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

K výnimke spočívajúcej v nepriznaní náhrady trov konania v zmysle § 257 CSP žalovaná v 2. rade poznamenala, že dôvody hodné osobitného zreteľa za daných skutkových a právnych okolností prípadu neexistujú. Žalobcov výklad právne neurčitého pojmu „dôvody hodné osobitného zreteľa“ je príliš extenzívny a mylne do neho zahŕňa aj situáciu spočívajúcu v zastavení konania pre absenciu právomoci súdu. Nepriznanie náhrady trov konania, ktoré umožňuje ustanovenie § 257 CSP, je inštitút vyznačujúci sa práve svojou výnimočnosťou a nemožno sa naň odvolávať rozmarne, pri každej neochote procesnej strany zaplatiť trovy konania. Žalovaná v 2. rade nevidí dôvod, aby jej náhrada trov konania za použitia § 257 CSP nebola priznaná. Argument žalobcu podložený uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 M Cdo 4/2010 zo dňa 14. 09. 2011 o potrebe skúmania zavinenia za zastavenie konania považuje v predmetnom spore za irelevantný, nakoľko skutkový stav, z ktorého predmetné uznesenie vychádzalo, sa týkal späťvzatia žaloby žalobcom a dôvodov, ktoré ho k tomu viedli, k čomu však v tejto prejednávanej veci nedošlo. Jediný, komu možno pričítať zavinenie za zastavenie konania, je žalobca, nakoľko z jeho strany malo dôjsť k späťvzatiu žaloby z dôvodu právnej opatrnosti, a to už v úvodných štádiách konania, keď sa do jeho pozornosti dostala informácia ohľadom pochybností o existencii právomoci súdu.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti III. výroku, a to v medziach odvolania podaného žalobcom (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa § 257 CSP, súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je však doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie je transformovaná do podoby vyjadrenej v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu.

12. Pojem „procesné zavinenie“ použitý v ustanovení § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzatií žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Pojem „procesné zavinenie“ je pritom nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne.

13. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. K zastaveniu konania môže dôjsť napr. z dôvodu späťvzatia žaloby, či už úplného alebo čiastočného (§ 145 CSP), z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania (§ 161 ods. 1 CSP), z dôvodu odstrániteľného nedostatku podmienky konania, ktorý sa

nepodarilo odstrániť (§ 161 ods. 3 CSP) a tiež zo zákona (teda zastavenie zo zákona bez potreby rozhodovať súdnym rozhodnutím). Zavinenie môže pritom existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného.

14. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na upomínacom súde požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 11 563,73 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11 563,73 eura od 04. 03. 2022 do zaplataenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 418,29 eura a nahradiť trovy konania titulom zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 20. 09. 2013, ktorú so žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi uzavrel jeho právny predchodca – G. M. N., I.. Šetrením prvoinštančného súdu bolo v priebehu konania zistené, že žalovaní v 1. a 2. rade nemajú bydlisko v Slovenskej republike, ale v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, ktoré tam mali už v čase začatia konania. Žalovaný v 1. rade na výzvu súdu uviedol, že prechodné bydlisko má na adrese XXX C., D., E. XXX, a to, že žije v Spojenom kráľovstve, potvrdila aj žalovaná v 2. rade, hoci nevedela uviesť jeho presnú adresu. Žalovaná v 2. rade na výzvu súdu uviedla, že bydlisko na území Spojeného kráľovstva má od roku 2011 a v čase podpisu zmluvy sa nenachádzala na území Slovenskej republiky. Hoci v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 20. 09. 2013, žiadosti o zmenu zmluvných podmienok zo dňa 12. 12. 2013 a dodatku k zmluve zo dňa 16. 12. 2013 bolo uvedené, že žalovaní v 1. a 2. rade majú trvalý pobyt v Slovenskej republike a žalovaná v 2. rade tu mala uvedenú aj korešpondenčnú adresu, oboch pri podpise zmluvy zastupovala E. B., a to na základe splnomocnení zo dňa 12. 09. 2013, ktoré jej žalovaní v 1. a 2. rade udelili v D., kde aj bola overená pravosť ich podpisov a rovnako tam bola overená aj pravosť podpisu žalovaného v 1. rade na žiadosti o zmenu splátok zo dňa 10. 12. 2013. Žalobca na výzvu súdu uviedol, že so žalovanými nemá uzavretú dohodu o založení právomoci slovenského súdu, resp. nemá o nej vedomosť, pričom aj žalovaná v 2. rade uviedla, že takáto dohoda nebola uzavretá. Následne súd prvej inštancie vydal vo veci napadnuté uznesenie.

15. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca procesne zaviniel zastavenie konania tým, že podal žalobný návrh na súde, ktorý nemal právomoc vo veci konať, a preto prvoinštančný súd správne rozhodol, keď v súlade s § 256 ods. 1 CSP priznal náhradu trov konania žalovanej v 2. rade.

16. K možnej aplikácii ustanovenia § 257 CSP, na ktoré žalobca vo svojom odvolaní poukazuje, odvolací súd poznamenáva, že jeho účelom vo všeobecnosti je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútneho práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, sa právo dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Preto aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. Ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Toto ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením vydaného uznesenia v napadnutej časti III. výroku, a preto sa s poukazom na § 387 ods. 2 CSP v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov bez toho, aby ich odvolací súd opakoval. Na zdôraznenie správnosti vydaného rozhodnutia odvolací súd poznamenáva, že neoznámenie zmeny bydliska žalovaných žalobcovi, resp. jeho právnenmu predchodcovi, nie je dôvodom, aby si žalobca pred podaním žaloby na súd nepočínal

prezierať a v záujme právnej istoty si neoveril ich aktuálne bydlisko, a to zvlášť za situácie, keď od uzavretia zmluvného vzťahu a overenia údajov týkajúcich sa vtedajšieho bydliska dlžníkov pôvodným veriteľom (20. 09. 2013) až do podania žaloby na súd uplynulo viac ako 9 rokov. Spoliehanie sa žalobcu na ním dostupné informácie bez vykonania relevantného zisťovania aktuálneho bydliska žalovaných dlžníkov a bez existencie dohody, ktorou by účastníci zmluvného vzťahu založili právomoc slovenského súdu na riešenie ich sporov, malo za následok, že žalobca podal svoju žalobu na súd, ktorý nemal právomoc v tejto veci konať a rozhodnúť, čo nevyhnutne viedlo k zastaveniu konania prvoinštančným súdom v zmysle § 9 CSP v spojení s § 161 ods. 1 CSP. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že zastavenie konania procesne zaviniť žalobca, a preto o nároku na náhradu trov konania bolo potrebné rozhodnúť v zmysle § 256 ods. 1 CSP. Aplikácia § 257 CSP prichádza do úvahy len výnimočne a predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Keďže v posudzovanej veci odvolací súd nezistil žiaden z dôvodov hodných osobitného zreteľa a výnimočných okolností, ktoré by nepriznanie náhrady trov konania žalovanej v 2. rade odôvodňovali, rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti III. výroku podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

18. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

19. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bola úspešnou stranou žalovaná 2. rade, odvolací súd jej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).